

den Anskuelse, at man ikke vil finde Indkomsten tilgavn paa anden Maade, end ved fuldstændigt at gaae til Indkomstskilberne, først og fremmest til Formuen. Man kan det vel ved Contingentsystemet, men vil man ikke gaae ind paa dette Forslag, saa maa jeg, hvormeget jeg end er Procentist, stemme for Contingentsystemet, fordi det første Princip ved en Stat, der skal være en alvorlig Indkomstskat, er, at man virkelig trækker frem, hvad der skal rammes, at det ikke bliver en Skat paa Urlighed, men paa Indkomst. Ved Contingentsystemet kan man finde det, om end paa en mangelfuld Maade; men efter Procentsystemet vil man ikke kunne det, naar man ikke gaaer til Indkomstskilberne. Der er ikke et Land, hvor man ikke har gjort denne Erfaring. Ved i England at gaae til Indtægten kom man, som sagt, til det dobbelte Udbytte af Skatten. I Amerika og Schweits gaaer man til Formuen. I de ældre Stater, hvor man har brugt denne Skat, i de frie Stæder længer tilbage i Tiden er det stadigt Formuen, som man har draget frem. Maaskee vil man sige: Men i England er det ikke nogen Formuesskat. Nei, det er rigtigt, men det er, fordi man der har Forpagtningsværdien, og man der ganske anderledes kan vurdere efter Indtægten; men her i Landet har man ligesaa lidt som i Amerika Forpagtningsværdien eller den rene Indtægt, som Grundeieendommene give. Her som i Amerika er det væsentligst Eiendoms- og ikke Forpagtningsystemet, altsaa Værdien i Handel og Wandel. I England har man jo ganske vist ogsaa principmæssigt anerkjendt den Forskjel, der er imellem de forskjellige Indkomstskilder. For at tage Sagen ganske simpelt, hvad er den praktiske Hovedvanskelighed hos os? Her som i de fleste andre Lande er Vanskeligheden den at trække Indkomsten frem. Det er naturligt, at det hos den store Befolkning her i Landet, for en meget væsentlig Deel hos den store agerbrugende Befolkning, er meget vanskeligt at faae en billig og rejsfærdig Ansættelse, fordi det er saa vanskeligt for Folk her at foretage en Beregning af Indtægten. Vanskeligheden er ogsaa anerkjendt i andre Lande, saaledes i England, hvor man fuldkommen har opgivet det for denne Classes Vedkommende, idet man har anerkjendt,

at det er umuligt at faae Agerbrugerne til at beregne deres Indkomster rigtigt til Skatteansættelse. Denne Vanskelighed, troer jeg, kan undgaaes ved det, der her er foreslaaet, nemlig ved at beskatte alle Formuens Bestanddele temmelig bethdeligt og stærkt, i alt Fald stærkere end den personlige Indkomst, thi paa denne Maade vil man ramme Skatteevnen hos Landbefolkningen, hvorimod for Landet en stor Deel af den personlige Indkomst bliver fritagen. Det er i høi Grad praktist, thi derved undgaaer man de mindre Indkomster, som det er saa vanskeligt at faae fat paa og vanskeligt at beregne. Herefter vil den største Deel af Landets Gaardmænd blive beskattede efter Formuen, men derimod — man kan jo tage Frigtelsen endnu højere, end vi have foreslaaet, — deres personlige Virksomhed ikke blive beskattet. Bistnok er det her i Landet som andre Stæder rejsfærdigt at give et saa stort Afslag for den personlige Virksomhed. Naar man seer hen til, hvor haardt de indirecte Skatter forholdsvis falde paa den mindre bemidlede Classe af Skatteydere, saa vil det ikke være ubilligt og uretsfærdigt, ikke kunne kaldes nogen Begunstigelse, at gjøre et saa bethdeligt Afdrag. Dette er, hvad jeg væsentligt i dette Dieblif vil anføre til Forsvar for dette Forslag. Jeg venter ganske vist ikke, at det skal blive vedtaget idag, da det fremkommer fra Enkeltmand mod hele Udvalgets Forslag. Men jeg ønsker dog at faae det afstemt, fordi jeg troer, at det i Fremtiden vil faae nogen Betydning. Jeg er overbevist om, at man seent eller tidligt vil komme til at gaae denne Vej, naar man alvorligt vil ind paa denne Skatteform, og jeg ønsker at see, hvilken Stemning der allerede idag er her i Thinget for denne Sag.

Der er imidlertid et Par Punkter, som jeg anseer det for rigtigt allerede nu specielt at gaae ind paa. Man vil see, at Livrenter, Overlevelsesrenter og Aftægter, overensstemmende med disse Eiendomsgegenstandes Natur, ere satte som hørende til Formuen. Det er jo dog indlysende, at en Mand ikke saaer større Skatteevne, forbi han gaaer hen og anlægger en Capital i en Overlevelsesrente, Livrente eller Aftægt; have to Mænd hver 1,000 Rdt., og den ene kjøber Obligationer for dem, men